

Список використаних джерел:

1. Проект «Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки» для громадського обговорення URL: http://www.reform.org.ua/proj_edu_strategy_2021-2031.pdf

РОЛЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Хлопоніна Анна Іванівна
Голова кредитної спілки «Карат»
Харківська обл., м. Куп'янськ
E-mail: kupkarat@gmail.com

Сучасна освіта характеризується не лише особливостями діяльності її закладів, а й специфікою взаємовідносин з установами, організаціями та іншими особами, які можуть задавати вектор її розвитку. Особливу роль у сприянні розвитку освіти відіграє налагодження партнерства ЗВО з ключовими стейкхолдерами.

Поняття «стейкхолдер» лише кілька років тому з'явилося в українському освітньому дискурсі. Втім у західній практиці воно активно використовується з середини 90-х рр. XX ст., відображаючи ті особливості функціонування організацій, що забезпечують її життєдіяльність у нестабільному висококонкурентному зовнішньому середовищі та продуктивну взаємодію в межах внутрішнього[1, с.157].

Стейкхолдерами прийнято вважати безпосередньо чи опосередковано зацікавлених сторін, причетних до визначення пріоритетних напрямів розвитку вищої освіти, які впливають на їх стан та інтереси (професійні, соціальні, фінансові). Виділяють серед зацікавлених сторін зовнішніх – сім'я, бізнес, соціум, держава та внутрішніх – профільне відомство, керівний склад закладу освіти, студенти, науково-педагогічний корпус. Центральним суб'єктом освітніх відносин, на які має орієнтуватися система освіти, виступає людина, яка одночасно є ключовим стейкхолдером.

Відповідно до Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [2] для здійснення стабільного розвитку і нового якісного прориву в національній системі вищої освіти щодо удосконалення відносин із стейкхолдерами необхідно забезпечити:

1) розширення взаємодії вищих навчальних закладів з установами Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України щодо розвитку наукових досліджень у сфері вищої освіти;

2) залучення роботодавців до співпраці з вищими навчальними закладами, зокрема, до участі у розробленні стандартів вищої освіти, організації проходження практики здобувачами вищої освіти, вирішенні питань надання першого робочого місця випускникам.

На нашу думку ефективність взаємодії вищого навчального закладу зі стейкхолдерами залежить від того, на скільки якісно було проведено аналіз їх інтересів та оцінку впливу на формування та розвиток освітнього простору.

Зазвичай, це внутрішні стейкхолдери, інтереси яких направлені на постійне покращення освітнього простору вищого навчального закладу за рахунок підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників та відповідальності структурних підрозділів; широкого використання інноваційних методів в процесі фундаментальної та фахової підготовки студентів; запровадженні сучасних інформаційних технологій для надання більш якісніших освітніх послуг тощо.

Другорядні стейкхолдери не мають достатніх засобів впливу на формування освітнього простору ВНЗ, проте можуть сприяти або стримувати його розвиток. Такими другорядними

особами є зовнішні стейкхолдери, які не можуть змінювати стратегічних орієнтирів та пріоритетів, але зацікавлені у високих результатах освітньої діяльності, зокрема:

- ✓ роботодавці очікують кваліфікованих з достатнім рівнем практичної підготовки випускників;
- ✓ інтереси органів державної влади пов'язані з приведенням мережі вищих навчальних закладів у відповідність із потребами розвитку національної економіки та запитів ринку праці, прискоренням інтеграції України у міжнародний освітній простір[3, с.90].

Отже, роль стейкхолдерів на розвиток освітнього процесу вищого навчального закладу, визначається як вплив зовнішніх та внутрішніх сторін, принципи та способи взаємодії з ними.

Список використаних джерел:

1. Гаценко, Л. В. Теорія зацікавлених сторін (стейкхолдерів): історія розвитку та проблемні питання для подальших досліджень / Гаценко Л. В.// Водний транспорт : зб. наук. пр. / Київ. держ. акад. вод. трансп. ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного. – Київ, 2016. – Вип. 1. – С. 156–160.
2. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України № 344/2013 від 25.06.2013 р.[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
3. Баришевська, І. В. Особливості впливу стейкхолдерів на розвиток освітнього простору вищого навчального закладу / І. В. Баришевська, А. Ю. Корабахіна // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / МОН України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. – [Київ], 2016. – Вип. 88, ч. 1. – С. 89–92.

НАЛАГОДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ЗВО ТА СТЕЙКХОЛДЕРІВ – ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Гіржева Ольга Миколаївна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
olgagirztva@ukr.net*

Успішний розвиток сучасного закладу вищої освіти передбачає активну взаємодію і співпрацю з численними організаціями, спільнотами, групами і індивідами, які так чи інакше з ним пов'язані, залежать від нього, пред'являють свої вимоги, можуть впливати або бути корисними. Всі вони володіють своїми інтересами, які, з одного боку, не можна не враховувати, а з іншого - можливо зробити своєю конкурентною перевагою або навіть покласти в основу діяльності. Ці інтереси можуть носити різноспрямований або часто суперечливий характер, з різних сторін і з різною інтенсивністю впливаючи на траєкторію розвитку університету.

Підвищення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти, формування у них професійно-діяльнісних компетенцій, що відповідають вимогам сучасного ринку праці, - одна з ключових задач вищої освіти. На сьогодні це завдання, на нашу думку, обов'язково повинно вирішуватися через різні форми зв'язків ЗВО і стейкхолдерів: організацію стажувань, виробничих практик, залучення до реалізації освітніх програм керівників і працівників стейкхолдерів тощо.